

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний Університет
«Дніпровська політехніка»

Механіко-машинобудівний факультет
(факультет)

Кафедра Управління на транспорті
(повна назва)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеня магістра
(бакалавра, спеціаліста, магістра)

студента Клочка Сергія Віталійовича
(ПІБ)

академічної групи 275М - 18з - 1
(шифр)

спеціальності 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»
(код і назва спеціальності)

на тему: Підвищення ефективності транспортно-логістичної діяльності на металургійному підприємстві (на прикладі ПАТ «Нікопольський завод феросплавів»)

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
кваліфікаційної роботи	<i>Дерюгін О.В.</i>			
розділів:				
Маркетинговий	<i>Дерюгін О.В.</i>			
Аналітичний	<i>Дерюгін О.В.</i>			
Технологічний	<i>Дерюгін О.В.</i>			
Охорона праці	<i>Чеберячко С.І.</i>			
Економічний	<i>Романюк Н.М.</i>			

Рецензент				
-----------	--	--	--	--

Нормоконтролер				
----------------	--	--	--	--

Дніпро
2019

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний Університет
«Дніпровська політехніка»

ЗАТВЕРДЖЕНО:
завідувач кафедри
Управління на транспорті

(повна назва)

Таран І.О.

(підпис)

(прізвище, ініціали)

«___» _____ 20__ року

(дата)

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу

ступеня магістра

(бакалавра, спеціаліста, магістра)

студенту Клочку С. В.
(прізвище та ініціали)

академічної групи 275М - 18з - 1
(шифр)

спеціальності 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»
(код і назва спеціальності)

на тему: Підвищення ефективності транспортно-логістичної діяльності на металургійному підприємстві (на прикладі ПАТ «Нікопольський завод феросплавів»)

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від _____ № _____

Розділ	Зміст кваліфікаційної роботи	Термін виконання
Маркетинговий	<i>Визначити актуальність теми дослідження; провести маркетингові дослідження сучасного стану і перспектив розвитку феросплавного виробництва в Україні; провести маркетингові дослідження діяльності металургійного підприємства ПАТ «Нікопольський завод феросплавів»; провести прогнозування обсягів виробництва продукції на металургійному підприємстві ПАТ «Нікопольський завод феросплавів»; провести сегментацію ринку споживання феромарганцю; провести оцінку конкурентоздатності продукції виробництва металургійного підприємства</i>	05.09.2019- 05.10.2019
Аналітичний	<i>Провести аналіз сутності, структури та класифікації логістичних витрат підприємства; провести аналіз методики аналізу логістичних витрат металургійного підприємства; провести аналіз ролі трансфертних витрат, яку вони відіграють в структурі логістичних витрат підприємства; провести оцінку механізму формування витрат при перевезенні вантажів підприємства залізничним транспортом; провести аналіз існуючого маршруту доставки готової продукції на металургійному підприємстві ПАТ «Нікопольський завод феросплавів»; провести визначення і постановку задачі дослідження</i>	05.10.2019- 17.10.2019
Технологічний	<i>Провести обґрунтування проектного варіанту доставки вантажу, провести обґрунтування вибору ефективного маршруту доставки вантажу різними видами транспорту в міжнародному напрямку; провести оцінку ефективного маршруту доставки вантажу в міжнародному напрямку різними видами транспорту</i>	17.10.2019- 28.11.2019
Охорона праці	<i>Розглянути заходи підвищення ступеня охорони праці та виділити з них найбільш доцільні та ефективні</i>	28.11.2019- 03.12.2019
Економічний	<i>Виконати розрахунок економічного ефекту при впровадженні проектних рішень</i>	03.12.2019- 10.12.2019

Завдання видано

_____ (підпис керівника)

Дерюгін О.В.

(прізвище, ініціали)

Дата видчі завдання: _____

Дата подання до екзаменаційної комісії _____

Прийнято до виконання

_____ (підпис студента)

Клочко С.В.

(прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота: 169 стор., 47 рис., 49 табл., 4 додатків, 43 джерел та 24 листів графічного матеріалу, оформленого у вигляді альбому (матеріали для презентації).

Об'єкт дослідження – процес управління транспортними витратами (ТВ) металургійного підприємства ПАТ «Нікопольський завод феросплавів» (МП ПАТ «НЗФ»).

Предмет дослідження – методи проектування транспортно-логістичної системи на МП.

Мета дослідження – визначення теоретичних та методичних чинників, щодо проектування ефективної транспортно-логістичної системи транспортування готової продукції до кінцевого споживача на МП та підвищення її функціонування за рахунок управління ТВ.

Методи дослідження - достовірність і обґрунтованість дослідження забезпечило використання наступних методів - логічного узагальнення; теоретичного аналізу і синтезу; економіко-статистичного аналізу; системного аналізу; теорії прийняття рішень, математичної статистики, теорії вірогідності та економічного аналізу.

Отримані результати. Сформована структура положень трансфертних, як різновиду ТВ, та однієї із складових логістичних витрат (ЛВ) МП. Одержані результати та розроблені рекомендації в процесі їх використання сприяють активізації транспортно-логістичної діяльності МП.

Ступінь впровадження. Керівництво МП ПАТ «НЗФ» надало позитивну оцінку та прийняло до розгляду питання щодо впровадження розробок проведеного дослідження в практичній діяльності з рекомендацій зі зменшення витрат на транспортування готової продукції до кінцевого споживача. Отримані результати проведеного дослідження мають універсальний характер і можуть бути використані на металургійних підприємствах, які виконують транспортування готової продукції різними видами транспорту.

ЛОГІСТИЧНІ ВИТРАТИ, ТРАНСПОРТНІ ВИТРАТИ, ЛОГІСТИКА, МЕТАЛУРГІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО, ОПТИМІЗАЦІЯ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ, ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПРОЕКТ

ЗМІСТ

ВСТУП.....	
1 МАРКЕТИНГОВИЙ РОЗДІЛ.....	
1.1 Актуальність питання.....	
1.2 Маркетингові дослідження сучасного стану і перспектив розвитку феросплавного виробництва в Україні.....	
1.3 Маркетингові дослідження діяльності металургійного підприємства ПАТ «Нікопольський завод феросплавів».....	
1.3.1 Загальна характеристика підприємства.....	
1.3.2 Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства.....	
1.3.3 Аналіз транспортних витрат підприємства та визначення їх впливу на обсяг реалізації продукції та прибутковість підприємства.....	
1.4 Прогнозування обсягів виробництва продукції на металургійному підприємстві ПАТ «Нікопольський завод феросплавів».....	
1.5 Сегментація ринку споживання феромарганцю.....	
1.6 Оцінка конкурентоздатності продукції виробництва металургійного підприємства.....	
Висновки по розділу.....	
2 АНАЛІТИЧНИЙ РОЗДІЛ.....	
2.1 Сутність, структура та класифікація логістичних витрат підприємства.....	
2.2 Методика аналізу логістичних витрат металургійного підприємств...	
2.3 Роль трансфертних витрат в структурі логістичних витрат підприємства.....	
2.4 Оцінка механізму формування витрат при перевезенні вантажів підприємства залізничним транспортом.....	
2.5 Аналіз існуючого маршруту доставки готової продукції на металургійному підприємстві ПАТ «Нікопольський завод феросплавів».....	

2.5.1	Розрахунок показників існуючої транспортно-технологічної схеми доставки вантажу в міжнародному сполученні сухопутним шляхом.....
2.5.2	Розрахунок показників існуючої транспортно-технологічної схеми доставки вантажу в міжнародному сполученні морським шляхом.....
2.6	Постановка задачі дослідження.....
	Висновки по розділу.....
3	ТЕХНОЛОГІЧНИЙ РОЗДІЛ.....
3.1	Обґрунтування проектного варіанту доставки вантажу.....
3.1.1	Обґрунтування проектного варіанту доставки вантажу морським шляхом.....
3.1.2	Обґрунтування проектного варіанту доставки вантажу сухопутним шляхом.....
3.2	Обґрунтування вибору ефективного маршруту доставки вантажу різними видами транспорту в міжнародному напрямку.....
3.2.1	Теоретичний аналіз планування маршруту доставки вантажу в міжнародному сполученні різними видами транспорту з використанням сітьової моделі.....
3.2.2	Теоретичні основи рішення багатокритеріальної задачі прийняття рішення в умовах невизначеності.....
3.3	Оцінка ефективного маршруту доставки вантажу в міжнародному напрямку різними видами транспорту в напрямку м. Нікополь (Україна) – м. Гент (Бельгія).....
3.3.1	Аналіз маршрутів доставки вантажу в міжнародному напрямку різними видами транспорту в напрямку м. Нікополь (Україна) – м. Гент (Бельгія).....
3.3.2	Побудова сітьового графіка альтернативних маршрутів доставки вантажу в міжнародному сполученні різними видами транспорту в напрямку м. Нікополь (Україна) – м. Гент (Бельгія).....
	Висновки по розділу.....
4	ОХОРОНА ПРАЦІ.....

4.1	Аналіз ергономічних ризиків на робочому місці.....
4.2	Заходи, що зниження професійних ризиків.....
	Висновки по розділу.....
5	ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗДІЛ.....
5.1	Розрахунок необхідного парку вагонів для МП ПАТ «НЗФ».....
5.2	Розрахунок основних витрат.....
5.3	Розрахунок інвестиційного плану і оцінка ефективності проекту.....
	Висновки по розділу.....
	ВИСНОВКИ.....
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....
	СПИСОК РИСУНКІВ І ТАБЛИЦЬ.....
	ДОДАТКИ
	ДОДАТОК А
	Організаційна структура МП ПАТ «НЗФ».....
	ДОДАТОК Б
	Форми фінансової звітності МП ПАТ «Нікопольський завод феросплавів» за період 2017-2018 рр.....
	ДОДАТОК В
	Відгук керівника кваліфікаційної роботи.....
	ДОДАТОК Г
	Рецензія.....

ВСТУП

Актуальність обраної теми дослідження. Проблема управління ТВ становить великий науковий та практичний інтерес в сучасних умовах економічної кризи та радикальних економічних реформ. Для багатьох вітчизняних підприємств на сьогодні стають типовими ті самі проблеми в області управління витратами, серед яких вирізняють високий рівень конкуренції, що має переважно ціновий характер; нечітке визначення і деталізацію показників затрат; невідповідність управління затратами ієрархічно-організованій системі управлінської звітності, що має бути орієнтована на конкретного користувача; незабезпеченість розподілу відповідальності за результати управління затратами між менеджерами підприємства; відсутність орієнтації мотивації на результати управління витратами; незабезпеченість виконання процесів реалізації планування, обліку, контролю і аналізу затрат на систематичній основі; недосконалість інформаційної системи, яка мала б на меті отримання інформації для цілей управління; відсутність регламентації та стандартизації процесів управління ЛВ тощо. Зазначені недоліки, насамперед, призводять до неповної керованості процесами використання ресурсів та формування витрат, відсутності контролю за їх рівнем, а отже, до недостатнього рівня результативності підприємства з метою подальшого відтворення та розширення його діяльності в стратегічній перспективі. Саме це робить актуальним завдання щодо дослідження змісту та чіткого визначення сутності управління транспортними витратами підприємства.

Визначення стану розробки обраної теми. Проблемою визначення сутності поняття управління витратами займалися вітчизняні та зарубіжні вчені, серед яких можна відзначити І.Є. Давидович, С.Ф. Голов, Т.М. Мудра, Л.І. Чернобай, Н.Л. Калиновська, А.М. Турило, А.А. Турило, Ю.Б. Кравчук, Н.М. Цуцурук, Г. Фандель, С. Ковтун, Н. Ткачук, С. Савлук, А.А. Пилипенко, О.В. Крушельницька, А.І. Ясінська, М.Г. Грещак, В.М. Гордієнко, О.С. Коцюба, Г.О. Партин, Г.С. Лучанінова, О. Попов, Л.М. Христенко, Р.О. Мозговий, О. Пронішін та інші. Віддаючи належне здобуткам зазначених вчених, вважаємо необхідним, в рамках аналізу існуючих підходів до сутнісного розуміння управління витратами здійснити спробу його ідентифікації як категорії з позиції управління витратами, його завдань, функцій,

елементів.

Об'єкт дослідження - процес управління ТВ МП ПАТ «НЗФ».

Предмет дослідження - методи проектування транспортно-логістичної системи на МП.

Мета дослідження - визначення теоретичних та методичних чинників, щодо організації і проектування ефективної транспортно-логістичної системи транспортування готової продукції до кінцевого споживача на МП та підвищення її функціонування за рахунок управління ТВ.

Поставлена мета зумовила необхідність виконання таких завдань:

- провести аналіз основних показників діяльності підприємства;
- визначити роль управління витратами в діяльності підприємств;
- класифікувати логістичні витрати підприємств;
- визначити роль трансфертних витрат в діяльності підприємств;
- запропонувати комплекс організаційних змін щодо удосконалення розробки системи ЛВ підприємства при транспортуванні вантажу основним споживачам цієї продукції.

Методи дослідження - достовірність і обґрунтованість дослідження забезпечило використання наступних методів - логічного узагальнення; теоретичного аналізу і синтезу; економіко-статистичного аналізу; системного аналізу; теорії прийняття рішень, математичної статистики, теорії вірогідності та економічного аналізу.

Отримані результати. Сформована структура положень трансфертних, як різновиду ТВ, та однієї із складових ЛВ МП. Одержані результати та розроблені рекомендації в процесі їх використання сприяють активізації транспортно-логістичної діяльності МП.

Ступінь впровадження. Керівництво МП ПАТ «НЗФ» надало позитивну оцінку та прийняло до розгляду питання щодо впровадження розробок проведеного дослідження в практичній діяльності з рекомендацій зі зменшення витрат на транспортування готової продукції до кінцевого споживача.

Рекомендації щодо впровадження. Отримані результати мають універсальний характер і можуть бути використані на МП, які виконують транспортування готової продукції різними видами транспорту.

ВИСНОВКИ

В кваліфікаційній роботі поставлена та вирішена актуальна науково-практична задача впливу ТВ на обсяг реалізації продукції та прибутковість підприємства (на прикладі МП ПАТ «НЗФ»).

Проаналізовано діяльність МП ПАТ «НЗФ» в цілому та проведена оцінка його ТВ. Основними видами діяльності підприємства є виробництво та реалізація марганцевих феросплавів, основна частина яких використовується в металургії, що визначає тісну кореляцію динаміки показників ринків феросплавів і сталі.

МП ПАТ «НЗФ» є першим за величиною виробником феросплавів в Україні і за підсумками 2018 р. контролював більше 56% внутрішнього і 11% світового ринків. Завод є стратегічним підприємством для економіки та безпеки України.

На вітчизняному ринку основними споживачами феросплавів підприємства є металургійні комбінати, такі як ПАТ «Маріупольський металургійний комбінат ім. Ілліча», ПАТ «Металургійний комбінат «Азовсталь»», ПАТ «Запоріжсталь» та інші підприємства галузі. Також нікопольські феросплави експортуються підприємствам металургійної промисловості в країни Східної Європи, Близького Сходу, Північної Африки, Південно-Східної Азії, Сполучених Штатів Америки, Латинської Америки, Європейського Союзу та інших країн далекого зарубіжжя.

Реалізація продукції заводу здійснюється засобами прямих продажів та через торговельні компанії. Тільки агресивна маркетингова стратегія підприємства обумовлює розширення ринків збуту, а також подальшу експансію географії експортних поставок заводу.

Аналіз фінансово-господарської діяльності МП ПАТ «НЗФ» за період 2015-2015 рр. дозволив зробити наступні висновки:

- основна діяльність підприємства (феросплави) за виручкою від реалізації досягає лише 58% від загального обсягу виробленої та проданої продукції підприємства у 2018 році;

- темпи зростання реалізованої продукції (22,5% в 2018 році в порівнянні з 2017 роком) випереджають темпи збільшення витрат на її виготовлення (15,1% відповідно), тому ефективність роботи підприємства збільшилася: прибуток виріс

на 175.3% (з -433052 тис. грн. у 2017 році до 326164 тис. грн. у 2018 році), рентабельність в цілому по підприємству 165.5% (з -3.8% у 2017 році до 2.5% у 2018 році);

- у 2018 році чисельність промислово-виробничого персоналу склала 5875 чоловік, що на 374 особу або на 5,9% менше, ніж у попередньому році, а річна продуктивність праці одного працівника за основним видом діяльності підприємства збільшилася на 739,6 тис. грн. на 1 особу або на 120,8%.

- у 2018 році в порівнянні з 2017 роком має місце зменшення витрат на 1 грн. товарної продукції основної діяльності підприємства, що склало 36,82 коп. або 33,5%.

Аналіз ТВ підприємства за період 2015-2018 рр. дозволив зробити такі висновки:

- в структурі операційних витрат підприємства частка ТВ зростає з 1.3% в 2016 році до 1.8% в 2018 році, що, в-першу чергу, можна пояснити постійним зростанням тарифів на провезення вантажів залізничним транспортом;

- спостерігається пряmolінійна залежність зростання виручки від реалізації продукції та прибутку від зростання ТВ підприємства;

- тариф на перевезення вантажів залізничним транспортом вагонами загального парку приблизно на 30% більше тарифу з використанням вагонів власного (орендованого) парку.

В економічній системі підприємства виникають численні витрати різних видів діяльності.

В сучасних умовах господарювання під ТВ пропонується розуміти ЛВ від виробника до покупця. Таке рішення задачі в логістиці забезпечує конкурентоспроможність виробів на ринку збуту. Слід сказати, що рівень конкурентоспроможності забезпечується ціною виробу. Для мінімізації названої ціни виробник приймає на свою відповідальність та організацію всі збутові функції. Виключення посередника, який впливав на кінцеву ціну продажу дозволяє підприємству знижувати її. В цьому випадку ЛВ підприємства будуть складати витрати на логістику як на внутрішню так і зовнішню.

Аналіз показав важливість ефективного розвитку транспортної логістики. Основна частина витрат в логістичній діяльності припадає на транспортну складову.

Для подальшого ефективного розвитку логістичної системи підприємства важливими є комплексність та узгодженість при прийнятті рішень: єдність технічної, технологічної, економічної, інформаційної та управлінської складових. При виборі виду та типу транспортного засобу необхідно враховувати його позитивні та негативні характеристики і розраховувати ймовірні ризики втрат чи недоотримання прибутку.

На прикладі доставки виготовленої продукції до кінцевого споживача за існуючим маршрутом Нікополь (Україна) - Одеса (Україна) - Гент (Бельгія) проведено аналіз і розрахунок альтернативних маршрутів. За допомогою вирішення задачі сітьового планування перевезення вантажу різними видами транспорту і вирішення багатокритеріальної задачі з визначення найбільш ефективного маршруту за критеріями – час доставки вантажу, вартість доставки вантажу. В результаті розрахунку за алгоритмом визначення найбільш ефективною транспортної технології перевезення вантажу, що розглядається, ми отримали наступний результат – найбільш ефективний маршрут №6 – м. Нікополь (Україна) м. Херсон (Україна) - м. Гент (Бельгія) з використанням залізничного і морського транспорту, який має наступні характеристики – час доставки – 16,95 днів, вартість транспортування – 3850 €.

В економічному розділі проведено розрахунок інвестиційного проекту з придбання залізничних вагонів. Аналіз показників ефективності проекту можна зробити наступні висновки:

- чистий дохід підприємства за розрахунковий період дорівнює - 5365,9 тис. \$;
- чистий дисконтований дохід склав - 1839,5 тис. \$;
- індекс прибутковості, дорівнює без урахування і з урахуванням дисконтування відповідно - 1,44 і 1,18. Його величина в обох випадках більше 1, що говорить про ефективність даного інвестиційного проекту;

- термін окупності проекту становить без урахування і з врахуванням дисконту, відповідно 7 і 8 років.

Представлені розрахунки з визначення економічної ефективності придбання власних залізничних вагонів МП ПАТ «НЗФ», дозволяють зробити висновок про те, що інвестиційний проект є економічно ефективним, і може бути реалізований при існуючій економічній ситуації.